

No 289.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Daryusza M
Wt. św. Teofila Zenoua.
Sr. św. Tomasza Ap.
Czw św. Herona M.
Piąt. św. Wiktorji P.
Sob. Wigilia.
Niedz. NARODZ, CHR P
Wschód słońca: godz. 8 m. 10
Zachód słońca: godz 3 m. 44
Dług. dnia godz. 7 m. 34
Ubyło dnia godz 9 m. 11

Cena pranyeraty:

W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50
Odnozenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcyja

w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Poniedziałek, dnia 19 grudnia 1910 roku.

Kantory, własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianiszach u p. Teodora Winko;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZENIA: „Nadesłane“ na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petiowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honoraryum Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Żądajcie Herbaty!! BAZYLI PERŁOW i S-wie

Dostawcy dworów Cesarskich i Królewskich
Firma egzystuje od 1787 roku.

Przekonacie się, że herbata firmy tej przewyższa wszelkie dotychczasowe swym aromatem, smakiem, jest ekonomiczną w naparzeniu i nie mętnieje.
Przez pp. kupców bywa niechętnie popierana, gdyż nie udzielamy żadnych kredytów.

PRZEDSTAWICIEL **Konstanty JEŻEWSKI.**
WARSZAWA, ULICA CHŁODNA № 58.

3097

Fabryczny Skład Porcelany

„CMIEŁÓW”

Łódź, ulica Piatrkowska № 31, telefonu № 11-80.

Poleca w wielkim wyborze: Serwisy stołowe porcelanowe od Rb. 33 i wyżej. Garnitury do kawy porcelanowe od Rb. 4.80 i wyżej. Garnitury kamienne na umywalnie w najnowszych fasonach od Rb. 4.50 i wyżej. Przybory na toalety, garnitury do wódki i piwa. Figury biusty, patery ścienne i t. p. przedmioty odpowiednie na prezenty gwiazdkowe. 3053-2-2

Na święta

Na święta

Masło do ciasta — od 42 kop. za funt.
śmietankowe i inne w różnych cenach — poleca
O. Tauchert Masło
PIOTRKOWSKA № 117. 3111-2

Teatr Popularny
A. MIELEWSKIEGO
(KONSTANTYNOWSKA 16)

Dziś o godz. 8 m 15 wiecz.

„MOJA SYNOWA“

na dochód Tow. opieki nad sierotami wyznania mojżeszowego.

Jutro o 8 m. 15 wieczorem

„FANATYCY“

Okazyjnie!!
MASŁO śmietankowe w dobr. gatunku w ilościach od 10 funtów, po 45 kop. funt — poleca: Mleczarnia dominium „Tarnopol“, Piotrkowska 141. 3087-2

SZAMPANSKIE

Doyen & Co
REIMS.
2915

„HATA 606”

(Salvarsan) D-rs Erlicha
z od. owiedniemi szprycami „KARAT“
nadszedł do apteki
A. CHAREMZY, Średnia 10. 3113

Projekt ziemstw dla Królestwa Polskiego.

Oryginalny tekst znanego wniosku 78 po słów Dumy (z frakcyi październikowców) o wpro-

wadzeniu do Królestwa Polskiego instytucji samorządu ziemskiego ma datę 25 (12 listopada) roku bież. i rozpoczyna się od uwagi, że Duma, uznawszy konieczność zaprowadzenia ziemstw w guberniach archangielskiej, astrachańskiej, orenburskiej, stawropolskiej, w ziemi wojska dońskiego i w niektórych miejscowościach Syberji, wyraziła zarazem życzenie, aby ziemstwa wprowadzono także tam, gdzie ludność „uzdolniona jest do wykonywania skomplikowanych i odpowiedzialnych obowiązków w zakresie zaspokajania miejscowych potrzeb“.

Do takich miejscowości niewątpliwie, jak zaznaczono we wniosku, należą gubernie Królestwa. Autorzy wniosku motywują to w tych słowach:

„Kulturalność ludności wytwarza coraz szersze sprawy ekonomiczne, których załatwianie wymaga wielkiej pracy i środków. Władza rządowa, stykając się z takimi potrzebami ludności w guberniach Królestwa Polskiego, usiłowała znaleźć wyjście przez stosowanie pojedynczych zarządzeń w różnych dziedzinach życia. Dotyczyły te zarządzenia zwłaszcza komunikacyi, walki z epizootyami, szkolnictwa, dobroczynności publicznej i t. p., lecz wszystko to czyniono w różnym czasie, bez wszelkiego systemu, bez planu i całkowitego przypadkowo; nadto działalność rządu porządkowała tylko o niektóre strony życia miejscowego, pozostawiając bez opieki cały szereg palących potrzeb ludności“.

Z powyższych powodów autorzy projektu uznają za konieczne wprowadzenie „w możliwie najkrótszym czasie“ ziemstw do Królestwa.

Pytanie, jakiego to typu ma być ziemstwo, autorzy projektu rozstrzygają bardzo prosto. Na ulepszony typ niema co liczyć, skoro w pozostałych częściach państwa nie zaprowadzono jeszcze ulepszonego ziemstwa. Ponieważ w Rosji działa obecnie ustawa ziemska z dnia 12 (24) czerwca 1890 roku, więc i Królestwo powinno, zdaniem wnioskodawców, otrzymać także ziemstwo typu 1890 roku, z niektórymi tylko zmianami, stosownie do warunków miejscowych.

Odrębności Królestwa powinny być w projekcie ziemstw uwzględnione. Więc przedewszystkiem ziemstwo typu 1890 roku jest oparte na organizacji szlacheckiej. W Królestwie natomiast nie istnieje wcale żadna organizacja szlachecka, pierwsza zaś jednostka samorządna — gmina wiejska — zbudowana jest na zasadzie „bezzastawowości“. To też autorzy godzą się z tem, że w Królestwie zasada „bezzastawowości“ winna być zastąpiona przy utworzeniu zjazdów i zebrań wyborczych ziemskich. Powiatowe rady ziemskie winny składać się z przedstawicieli własności ziemskiej, miast i zebrań gminnych, inaczej bowiem włascianie, jako posiadacze bardzo drobnych gruntów, mogliby całkiem być usunięci od samorządu ziemskiego. Z drugiej strony autorzy nie chcą zgodzić się na przekazanie prawa wyboru radnych wyłącznie zebraniom gminnym (bez urządzania zjazdów wyborczych dla ziemian i innych), gdyż w takim razie mogą nie wejść do ziemstwa osoby, zamieszkałe w powiecie, lecz nie biorące udziału w codziennem życiu gminy.

Prezesem powiatowej rady ziemskiej w Rosyi z urzędu jest obieralny marszałek szlachty. A ponieważ w Królestwie żadnej organizacji szlacheckiej niema, przeto autorzy projektują, aby rady ziemskie wybierały sobie prezesów ze swego łona.

We wniosku październikowców znajdujemy jeszcze jeden ciekawy szczegół. Autorzy wniosku zezwalają na tworzenie „związków ziemstw” w zakresie poszczególnych dziedzin działalności ziemskiej, np. ubezpieczeniowej. Ale związki takie mogą się tworzyć tylko za zezwoleniem władzy administracyjnej.

Z powodu małego obszaru gubernij Królestwa, autorzy proponują utworzenie w Warszawie jednego tylko centralnego urzędu nadzorczego, zamiast gubernialnych. Centralny urząd w Warszawie zapewni także większą równomierność w rozstrzygnięciu spraw i większą sprawiedliwość ze strony władz.

Co się tyczy języka polskiego, to autorzy projektu nie chcą zgodzić się na obowiązkowość tego języka i wymagają, aby „wszystkie ważniejsze dokumenty” pisano po rosyjsku z równoległym tekstem polskim; stosunki z władzami i rosyjanami winny odbywać się wyłącznie po rosyjsku. Wnioskodawcy zastrzegają się przytem, że we wschodnich powiatach gub. lubelskiej i siedleckiej prawa „rosyan” winny być specjalnie zabezpieczone przez osobną ordynację wyborczą.

W końcu znajdujemy we wniosku zapowiedź, że gdy w Rosyi utworzoną zostanie bezstanowa wołosć, wówczas gmina polska zostanie zamieniona na tę bezstanową wołosć gwoi większemu ujednostajnieniu Królestwa z wewnątrz gub. berniami.

Powyższe zasady wnioskodawcy ujęli w konkluzji w 9 punktów zasadniczych i wyrazili życzenie, aby na tych podstawach opracowany został szczegółowy projekt prawa o rozciągnięciu na Królestwo ustawy ziemskiej 1890 roku.

Taki jest wniosek październikowców, który Duma już przekazała swojej komisji samorządowej. W tych dniach komisja ta jednogłośnie zaakceptowała wniosek i poleciła, aby poseł Leonow wypracował szczegółowy referat w sprawie projektu samorządu ziemskiego dla Królestwa przed latem 1911 roku.

S. H.

Skradzony dokument.

Z Sofii rozeszła się wieść, że ktoś ukradł oryginał konstytucji bułgarskiej z r. 1878, uchwalonej na pierwszym „sobraniu” po odzyskaniu niepodległości, stwierdzony podpisami wszystkich ówczesnych posłów. Dokument przechowywano w specjalnej kasie ogniotrwałej w gmachu sobrania.

Rząd długo trzymał to przed narodem w tajemnicy i urządził tajną ankietę śledczą, aby wpasć na trop złodzieja. Tyle tylko przedostało się do wiadomości publicznej, że już przed 10 laty nie było dokumentu na właściwym miejscu.

Sprawa ta prawdopodobnie dostarczy powodu do zwołania „wielkiego sobrania”, t. j. konstytuancy bułgarskiej, zwłaszcza, że tytuł królewski władcy bułgarskiego nie został dotychczas uchwalony formalnie przez nprawione do tego organy.

A. K.

Z Towarzystwa przeciwzabraczego.

W piątek o godz. pół do 9-ej wieczorem odbyło się w przytulku starców i kalek (Dzielnia 52) posiedzenie zarządu komitetu przeciwzabraczego. Przewodniczył zebraniu p. A. Charemza.

Do zajęć przybył dział klejenia torebek papierowych przez dzieci, które praktykują w drukarni p. Resigera. Komitet prowadzić u siebie robót torebek nie może z powodu niewykończenia sali zajęć na czas oznaczony przez przedsiębiorcę.

Kwestya skupowania kości wchodzi w nową fazę. Przewodniczący p. Charemza zwrócił się z prośbą do prezesa T-stwa dobroczynności o poparcie w cechu czeladzi rzemieślniczych, aby komitetowi odstępowano kości podług umówionej płacy. Prezes Tow. dobroczynności p. Gundlach, zawsze chętny w niesieniu pomocy, i tym razem okazał gotowość poparcia. Postanowiono wysłać

na miasto dwa furgony już gotowe dla skupywania kości i odstawiania ich do klejarni. Postanowiono nabyć parę koni. Miejscowa klejarnia wyraziła chęć przyjęcia z pomocą komitetowi, wydaniem bezprocentowej pożyczki na kupno koni, w razie gdy tabor do zbierania kości po domach będzie zorganizowany. Komitet prosi o kierowanie młodych chłopców i dziewcząt, potrzebujących pracy, do komitetu na ul. Cmentarna № 10 do zbierania kości po domach.

Sekcyę wsparć jednorazowych znieślono ze względu na to, że takąż sekcyja istnieje i funkcjonuje przy Tow. dobroczynności. Potrzebujących wsparcia postanowiono więc skierowywać do opiekunów cyrkulowych Tow. dobroczynności.

Przyjęto do wiadomości, że p. Charemza zwrócił się do zagranicznych komitetów przeciwzabraczych i do Warszawy z prośbą przesłania komitetowi wskazówek i rad co do zwalczania żebractwa, a także zbierania odpadków. Z Warszawy Towarzystwo domów zarobkowych informuje, że manipulacje zbierania odpadków polegają na rozdawaniu worków w sklepach i domach. Odpadki sprzedawane do fabryk przynoszą straty, ale Towarzystwo ma to zadowolenie, że daje najbardziej niedołącznym zarobek.

Wysłano podziękowanie Tow. dobroczynności za ofiarowane 20 korcy węgla i Tow. akc. I. K. Poznańskiego za ofiarowane 15 korcy koksu do osuszania nowego domu. Stwierdzono, że działalność komitetu zyskuje mu coraz więcej członków.

(a)

Stowarzyszenie aptekarzy łódzkich.

W dniu 14 - ym b. mies. odbyło się zwykłe miesięczne posiedzenie Stowarzyszenia aptekarzy łódzkich na którym p. T. Tugenholt zdał sprawę ze swej wyczerpującej pracy historycznej p. t. „Lekospisy, ich rozwój i znaczenie dla farmacji.”

Od najdawniejszych czasów sposoby przyrzadzania leków ujęte były w pewne reguły i księgi lekospisami a dziś farmakopejami zwane.

Już na 2 tysiące lat przed Chrystusem lekospisami rozporządzali cesarze chińscy; znany jest również spis leków króla Salomona. Egipcjanie, Grecy a zwłaszcza Arabowie, którzy w sztuce lekarskiej byli bardzo biegli, pozostawili zabytki piśmiennicze, które w następstwie posłużyły za wzory do dyspensatoryów *) i lekospisów urzędowych.

Mitrydates Wielki, król Pontu, chcąc uniknąć otrucia, zbadał na sobie działanie wielu trucizn i odtrutek, opracował obszerny lekospis, który po zwycięstwie w roku 64 przed Chr., jako zdobycz wojenna dostał się w ręce Rzymian i Pompeusz przetłumaczył go na język łaciński.

Jak ważną przypisywano rolę należytemu przygotowaniu leków, dość wspomnieć, że słynną dryjakiew weńską, składającą się ze 100 przeszło środków jako to: drogic kamienie, korale, jad węzów, organy zwierzęce, różne części roślin i t. d. przygotowywano z pewną uroczystością publiczną, wszystkie składowe części, na długo przed zmieszaniem, wystawiano na widok publiczny a samo zmieszanie odbywało się przy udziale władz miejskich.

Dalej mówca secharakteryzował rozwój lekospisów, wykazując ciągle wzrastające ich znaczenie, aż do ogólnego odzwierciadlenia epoki, w którym odbijały się nie tylko postępy sztuki zawodowej, ale także ogólny stan wiedzy i rozwój kultury.

Ostatni okres rozwoju lekospisu sięga już naszych czasów, mianowicie roku 1902, gdy na międzynarodowej konferencji w Brukseli przedstawiciele zawodu i nauki naradzali się nad ujednoliceniem podstawowych przepisów przyrzadzania leków.

Cel w znacznym stopniu osiągnięto i dziś wszystkie państwa cywilizowane zastosowały swe lekospisy do postanowień wspomnianej konferencji.

Gdy jednak przemysł chemiczny wielkich fabryk wziął górę nad wytwórczością laboratoryjną

*) Dyspensatorya czyli farmakopeja jest to urzędowy spis leków, które w każdej aptece znajdować się powinny. Red. „Rozwoju”.

aptecznych, lekospisy zatraciły swoje pierwotne znaczenie, pozostając księgą podręczną przy kontroli nad dobrocią gotowych preparatów fabrycznych.

Dzisiejsza farmakopeja żąda od aptekarza przede wszystkim umiejętności kontrolowania fabryk chemicznych, które często w celach spekulacyjnych wytwarzają środki niedostatecznej dobroci; nie alembik i moździerz, ale mikroskop i wagi analityczne muszą być stałymi sprzymierzeńcami współczesnego aptekarza.

Zebrani szczerze podziękowali mówcy za jego pracę.

Następnie odczytano zaproszenie Muzeum nauki i sztuki do przyjęcia udziału w pracach utworzenia sekcji higienicznej przy muzeum. Po dłuższej dyskusji większość zebranych podpisała deklaracyę na członków i postanowiła urządzić własnym kosztem witrynę, w której mają być zgrupowane wzory dobrych gatunków najczęściej używanych produktów spożywczych, jako to: mleka, mąki, masła, kawy, herbaty, miodu, napojów gazowych, soków owocowych, win, octów, a prócz tego makaronów, szafranu i mydeł.

Przy każdym oddzielnym artykule spożywczym będą ugrupowane szeregi chemicznych jego składników w odpowiedniej ilościowej ich zawartości, np. przy mleku: tłuszcz, sernik, cukier mleczny, sole mineralne i woda; przy herbacie: drzewnik, ekstrakt, teina, garbnik, tłuszcz i popiół; a oprócz tego przy każdym poszczególnym artykule najczęściej używane jego surogaty lub zafalszowania, np. przy kawie: cykorya, kawa figowa, owocowa, zbożowa, żółędziowa, Kneipa itp., z oznaczeniem ich składników i dobroci; dalej różne rodzaje cukierków, barwionych farbami anilinowymi i wydzielone z nich barwniki utrwalone na welnie. Prócz tego mają być umieszczone obrazy mikroskopowe na dużych tablicach: mleka, różnych gatunków mąki i ich zanieczyszczeń, herbaty i liści używanych do jej fałszowania, kawy, jej falsyfikatów itd.

Na zakończenie postanowiono umieścić przy witrynie wykaz reakcyj, łatwych do wykonania w domu przy sprawdzaniu zakupów. (a)

Towarzystwo „Uczelnia”.

Na zwołane w ubiegłą sobotę w drugim terminie zebranie ogólne roczne członków Towarzystwa „Uczelnia” przybyło zaledwie 18-tu członków. Nawet zarząd nie stawiał się w komplecie. Zagajając tedy zebranie, prezes instytucji, p. Konstanty Mogilnicki, z bólem serca stwierdził smutny fakt obojętności członków na sprawy instytucji społecznej tak doniosłego znaczenia.

Przewodniczył p. Mogilnicki.

Sekretarz zarządu, p. Leon Koźmiński, odczytał sprawozdanie z działalności Towarzystwa za rok 1910/11.

Zaznacza ono, że dzięki ofiarności jednostki stanął gmach, w którym dogodne i higieniczne pomieszczenie znalazła szkoła polska.

Urządzenie wewnętrzne gmachu jest wzorowe i wygodne pod każdym względem. Znajdujemy tutaj dwadzieścia kilka sal dość obszernych, wysokich, posiadających dużo światła, a przeznaczonych na oddziały klasowe, kancelaryę dla dyrektora i pokój dla nauczycieli, sale aktową i gimnastyczną, gabinety przyrodnicze itd.

Zasługę ofiarodawcy p. Edwarda Heimana zarząd w swem sprawozdaniu akcentuje w sposób następujący:

„Za to, żeś usunął troskę z serc ojców i matek co do losu nauki ich dzieci, za to, żeś młodzieży dał możność czerpania wiedzy, za to, żeś swym niezwykłym czynem dał przykład innym, jak mają odczuwać potrzeby narodu, do którego należą, za to wreszcie, żeś skromnie ukrył swą hojną ofiarę, nie szukając rozgłosu — raz jeszcze głęboko Ci cześć. Niechaj Cię błogosławia przyszłe pokolenia i niech imię Twe będzie ze czcią chowane w sercach naszych”.

Do szkoły uczęszcza 351 uczniów, mianowicie: do klasy przygotowawczej 43, do I—62, do II—54, do III—38, do IV—40, do V—37, do VI—18, do VII—18 i do VIII—8.

Biblioteka szkolna posiada około 1,400 tomów.

Skład zarządu „Uczelni” stanowią pp.: K. Mogilnicki (prezes), dr. J. Koliński (wiceprezes), P. Hertz (skarbnik), L. Koźmiński (sekretarz),

Al. Heiman (gospodarz), oraz członkowie pp. J. Lewin, K. Rossman, Berlinerblau, L. Gajewicz, K. Kozłowski, Szyffer, Stożkowski, dr. St. Skalski.

Liczba nauczycieli wynosi 19.

Dość ożywioną dyskusję wywołała sprawa budżetu, a głównie pozycja pomocy naukowej, wyrażająca się w sumie 2,000 rubli. Niektórzy głosowali za powiększeniem tej sumy, ze względu na pozostałość na rok 1910/11 rubli 11,000 po zamknięciu bilansu rachunków.

Dr. Skalski oświadczył, że Muzeum nauki i sztuki urządzi bogaty dział fizyczny, z którego korzystać będzie mogło gimnazjum.

Zebrani uchwalili upoważnić zarząd do przekroczenia budżetu wydatków w razie koniecznej potrzeby.

Po przyjęciu i zatwierdzeniu sprawozdania przewodniczący wystąpił w imieniu zarządu z wnioskiem, aby w odpowiedni sposób wyrazić wdzięczność za czyn szlachetny i ofiarę obywatelowi kraju p. Edwardowi Heimanowi.

Zabierali głos pp. Mogilnicki, A. Żelazowski, P. Hertz, Jankowska, Kozłowski i inni.

Uchwalono powołać p. Edwarda Heimana na członka honorowego Tow. „Uczelnia” oraz wysłać adres dziękczynny, opatrzony podpisami wszystkich członków — przez specjalnych delegatów.

(a)

Zgon seniora Koła Polskiego.

W sobotę w Poznaniu zmarł długoletni poseł i senior Koła Polskiego, a przez długie lata prezes Koła Polskiego w Berlinie, ś. p. Henryk Szuman.

Liczył 89 lat. Studiował prawo na uniwersytecie we Wrocławiu, Bonn i Berlinie, następnie osiadł na roli. Zamieszany w wypadki r. 1848, przesiedział dwa lata w więzieniu. W r. 1863 został redaktorem „Dziennika Poznańskiego” i równocześnie posłem na sejm pruski. Od roku 1870 był kilkakrotnie obieranym prezesem Koła Polskiego. Niedawno dopiero zrzekł się godności z powodu podeszłego wieku.

Szuman jest autorem kilku broszur i dzieł politycznych, np.: „Der Hochverrath”, „Die Bureaucratie in Posen”, „Rys życia Karola Libelta”, „Sprawa polska na kongresie berlińskim 1887”, „Wspomnienia moje z 1848”, wreszcie duże, wyczerpujące, a bardzo ciekawe dzieło, traktujące o dziejach parlamentaryzmu polskiego w sejmie pruskim i parlamencie niemieckim. Ś. p. Henryk Szuman był żyjącą kroniką Poznańskiego. Wszystkich znał, wszystko widział na własne oczy i ogarniał żywą, doskonałą pamięcią. Gorący, a rozumny patriota, równo ważony i doświadczony polityk — a przytem nieskażonego i prawego charakteru człowiek i gorliwy wszelakich prac obywatelskich współdziałacz był jedną z najwybitniejszych osobistości w tej dzielnicy Polski dla której dobra działał przez cały swój pracowity i zasłużony żywot.

Z PETERSBURGA.

Obraża Majestatu w Dumie. Poseł besarabski Puryszkiewicz w ostatniej swej mowie powtórzył słowa mówcy na zgromadzeniu studenckim, obrażające Majestatu. Słowa te znalazły się nawet w pierwszym stenogramie, a następnie dopiero je wyskrobano.

Cztery dzienniki petersburskie, jakie powtórzyły ową mowę Puryszkiewicza w pierwotnym brzmieniu, zostały skonfiskowane i pociągnięte do odpowiedzialności z artykułu 103 n. k. k.

Liczni posłowie wyrażają chęć stwierdzenia przed sędzią śledczym iż słowa owe zostały wypowiedziane przez Puryszkiewicza. Skutkiem tego prezes Dumy Guczokw znalazł się w sytuacji bardzo dla siebie niepomysłnej, a to ze względu na to, iż nie przywołał w swoim czasie Puryszkiewicza do porządku.

Rzeczą niezmiernie charakterystyczną jest ta okoliczność, iż nacjonalistyczny „Swiet” petersburski, który również powtórzył słowa obrażające Majestatu, — nie został pociągnięty do odpowiedzialności.

Konfiskata. Skonfiskowano numery tygodnika „Satirikon”, oraz gazet: „Riecz”, „Sowremiennoje

Słowo”. „Pietierburgskija Wiedomosti” „Pietierburgskij Listok” i „Pietierburgskaja Gazieta”. Redaktorzy pociągnięci zostali do odpowiedzialności: „Satirikonu” z art. 73 i 129, a reszta z cz. II art. 103.

KALENDARZYK TERMINOWY

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Mécigniewa. Jutro Bogumila.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16). Dziś (w teatrze Wielkim) „Moja synowa”, farsa w 3 aktach, na cel dobroczynny. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem. Jutro „Fanatycy”. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

ZEBRANIE. Jutro (w lokalu strzelców, przy Wodnym Rynku) o godz. 8 wieczorem, ogólne zebranie Zgromadzenia majstrów murarskich.

KRONIKA.

(h) **Nabożeństwa.** W kaplicy Dobrego Pasterza na Bałutaoh w niedziele i święta stale będą odprawiane nabożeństwa o godz. 10 rano.

Pasterka odprawiona będzie o godz. 12 w noc z soboty na niedzielę.

(a) **W sprawie parafii w Widzewie.** P. gubernator piotrkowski zażądał od Towarzystwa akcyjnego „Heinzel i Kunitzer” w Widzewie, za pośrednictwem prezydenta m. Łodzi, notaryalnego potwierdzenia, że gwarantuje koszty utrzymania dwóch wikaryuszów parafii Widzew.

Otóż wzmiankowane Towarzystwo przedstawiło zaświadczenie sporządzone u rejenta Grabowskiego, które prezydent przesał gubernatorowi piotrkowskiemu. Spodziewać się więc należy, że w ciągu paru miesięcy nadejdzie z ministerjum decyzja co do utworzenia dwóch posad wikaryuszów w parafii widzewskiej.

(x) **„Gwiazdka” w Przytułku.** W dniu 22 grudnia r. b. o godzinie 5 tej po południu, w gmachu przytułku dla starców i kalek (ulica Dzielna № 52) odbędzie się tradycyjna uroczystość „Gwiazdki” urządzona dla pensjonarzy zakładu.

Komitet przytułku uprasza wszystkie osoby życzliwe, którym nie obojętne są sprawy instytucji, aby zechciały wziąć udział w zapowiadzanej „Gwiazdce.”

(x) **Ze stowarzyszenia nauczycieli chrześcijan.** Biuro pośrednictwa pracy przy Stowarzyszeniu (Konstantynowska 5) poleca wykwalifikowanych nauczycieli i nauczycielki matematyki, historii, nauk przyrodniczych, języków: polskiego, rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego oraz muzyki.

Biuro otwarte codziennie i pośredniczy bezpłatnie.

W tygodniu bieżącym dyżuruje: w poniedziałek — p. Elznerowiczówna, we wtorek — pani Pętkowska, w środę p. Lupińska, w czwartek — p. Sonnenberżanka.

(a) **Z Komitetu giełdowego.** Ministerjum handlu i przemysłu przesało lutejszemu Komitetowi giełdowemu treść rozporządzenia zarządu kolei Południowo-Mandżurskiej w sprawie pobierania opłat od ładunków, przewożonych tą koleją. Jak donosi konsul rosyjski w Kuaczendzy, rozporządzenie brzmi, jak następuje:

1) W celu ułatwienia procedury celnej, wnoszenia opłat i t. d. dla ładunków w bezpośredniej komunikacji na kolei Południowo-Mandżurskiej w Towarzystwach żeglugi „Osaka Szozen-Kajsza” i „Nippon-Juzen-Kajsza” oraz na japońskich kolejach cesarskich, wprowadzono opłaty komisowe.

2) Od listopada r. b. kolei Południowo-Mandżurska obniżyła blisko o jedną trzecią opłatę komisową za przeladunek na stacji Czauczuń i Kuaczendzy ładunków bezpośredniej komunikacji, przyjętych dla wysłania z Szanghaju lub stacji kolei Południowo-Mandżurskiej a przeznaczonych do Charbinu Kolej Południowo-Mandżurska bierze na siebie przyjmowanie i wysyłanie takich ładunków załatwia procedurę celną, wnoszenie różnych tranzytowych opłat i posyłanie właścicielom zawiadomień o przyjeździe ładunków.

3) Zarząd portu w Tajrenie zaprowadził od listopada znacznie niższe opłaty za naładunek na okręty, jak również za naładunek i wyładunek z wagonów dla specjalnych wysyłek.

(x) **Wystawa.** Szkoła rysunków p. Lemana urządziła we własnym lokalu (Południowa 2) wystawę prac uczniów tej szkoły.

Wstęp na wystawę bezpłatny
Otwarta od godziny 12-ej do 4-ej po południu.

Zamknięcie jutro

(—) **Szkoły z prawami** Właściciele i dyrektorzy szkół z prawami, po długich staraniach, uzyskali audyencyę u ministra oświaty, którego prosili o zniesienie okólnika b. ministra Schwartza co do odebrania praw tym szkołom. Minister zgodził się na przedłużenie praw jeszcze o rok jeden.

(x) **Z Towarzystwa opieki nad zwierzętami.** W dniu 16 b. m. odbyło się miesięczne posiedzenie, na którym postanowiono:

1) Do bessarabskiego Oddziału w Kszynowie, który w dniu 18 b. m. święcić będzie dziesiątą rocznicę założenia Oddziału, wysłać depezę z życzeniami dalszego pomyslnego rozwoju.

2) Wniesiony projekt urządzenia własnej lecznicy dla zwierząt szczegółowo rozpatrzyć przy większym komplecie członków zarządu na najbliższym posiedzeniu.

3) Od Nowego Roku zaprenumerować kilka egzemplarzy czasopisma „Przyjaciel zwierząt”.

4) Za gorliwą działalność w przestrzeganiu przepisów towarzystwa wydać nagrody: rewirówemu p. Andrzejowi Nosikowi medal brązowy, a rewirówemu p. Zacharyaszowi Korickiemu i starszemu strażnikowi ziemskiemu rewiru Chojny p. Michałowi Górniakowi listy pochwalne.

5) W poczet członków towarzystwa przyjęto 8 osób.

(x) **Z przytułku noclegowego.** W miesiącu wrześniu udzielono w przytułku mężczyznom 1878 noclegów i kobietom 316 noclegów; w październiku mężczyznom 2049 noclegów, kobietom 347 noclegów; w listopadzie mężczyznom 2093 noclegi i kobietom 364 noclegi.

Wydatkowano w ciągu tego czasu na utrzymanie przytułku noclegowego 255 rb. 48 kop.

(a) **Wykolejenie tramwaju.** Dziś o g. 6 m. 40 rano wykoleił się pociąg № 3, tramwajów zgierskich przy wyjściu z remizy.

Zanim wagon wprowadzono na szynę, w ruchu pociągów nastąpiło blisko półtorogodzinne opóźnienie.

Po przywróceniu ruchu na kilku pociągach panował ścisł ogromny.

(a) **Falszywi agenci policyjni.** Do piwiarni Witelsobna, na rogu ulicy Nowomiejskiej i Ogrodowej, przyszedł p. Robert Domke ze swoimi znajomymi, w celu odebrania od właściciela piwiarni, który zarazem jest kolektorem, 400 rubli wygranych na loteryi w 5 ej klasie 195 loteryi klasycznej Królestwa Polskiego. Gdy p. Domke usiadł ze swymi towarzyszami przy stole i W. wypłacał 400 rb, nagle weszli dwaj młodzieńcy dość przyzwolnie ubrani i przedstawivszy się za agentów policyi śledczej, zażądali wyjaśnienia, jakiej pan Domke dokonał transakcyi z właścicielem piwiarni. Gdy p. D. dał wymijającą odpowiedź, rzekli agenci oświadczyli, iż poddadzą p. D. osobistej rewizyi. P. Domke zażądał przedstawienia świadectwa naczelnika policyi śledczej. Niezadowolony z zachowaniem się swoim uwi rdził p. D. w przekonaniu, że to symulacja. Kiedy więc chciał wezwać rewrowego, cyrkulowego i strażnika, rzekli agenci wybiegli na ulicę i zaczęli uciekać. Jednego z nich ujęto. Po przyprowadzeniu do cyrkulu, okazało się, że to dawno notowany w policyi złodziej zawodowy.

(a) **Banda oszustów.** Wczoraj agenci policyi śledczej wykryli bandę oszustów, z niejakim D. Kotszmerem na czele. Kotszmer, niski brunet, kaleka (o jednej nodze), stał na czele bandy, która przybyła do Łodzi celem zawodowej zebrany.

Banda zbierała wiadomości o ludzich zamożniejszych, o ich rodzinie, mieszkającej w dalszych okolicach, następnie członek bandy, udając się do p. X., podaje list rekomendacyjny jednego z członków rodziny (oczywiście sfalszowany) i w ten sposób wyludza pieniądze.

Ofiarą tej podstępnej organizacji padło już kilku mieszkańców Łodzi. Bandę wykryto przypadkowo.

Około synagogi przy ul. Widzewskiej № 27 stali D. Kotszmer i jego „prawa ręka” T. Stalkowski. Nagle napadły na nich dwie kobiety, które zaczęły turbować Kotszmera.

Okazało się, że Kotszmer w krótkim czasie zdążył dwa razy się ożenić w Łodzi, a w innych miastach zaślubił kilka kobiet.

Podezas rewizji ostatniej znaleziono u Kotszmera kilkanaście sfałszowanych listów rekomendacyjnych oraz listę i adresy zamożniejszych osób w Łodzi.

Zgromadzony tłum około synagogi usiłował zlineczować Kotszmera, policja jednak przeszkodziła temu. Spólników Kotszmera również aresztowano.

(a) **Nieudany napad.** W ubiegłą sobotę, gdy właściciel sklepu z konfekcją męską, p. Madler, powracał o godz. 10 wieczorem do domu, kierując się przez ulicę Zieloną, Wólczańską do Cogelintanej, na rogu Zachodniej zastąpiło mu drogę dwóch drabów z żądaniem wydania pieniędzy. Rozkazawszy p. Madlerowi podnieść ręce do góry, napastnicy chcieli go rewidować. P. M. nie tracąc przytomności, ugodził jednego z bandytów kluczem w głowę, powalwszy go na ziemię, oraz zaczął wzywać pomocy. Na krzyk napadniętego zaczęli zbliżać się ludzie. Bandyci w obawie, aby ich nie schwytano, ratowali się ucieczką. Uciekając, bandyci grozili p. Madlerowi zemstą przy ponownym spotkaniu.

(a) **Napad na pociąg.** W piątkowym numerze naszego pisma donosiliśmy o napadzie bandyckim na pociąg tramwajów zgierskich przy wyjeździe z przystanku „Kurak”. Jak objaśnia prowadzący ten pociąg, maszynista Górnik, zajęcie to przedstawia się w takim świetle: kilku ludzi, stanawszy na torze, zaczęło machać rękami i domagać się zatrzymania pociągu. Górnik w przewidywaniu złych następstw, przyspieszył bieg pociągu i odjechał. Wtedy to napastnicy rzucili kamieniami i rozbili szybę w przedziale motorowym Broni u nieznanym, zarówno maszynista, jak i konduktor, nie spojstrzegli. Mógł to więc być nie napad bandycki, lecz zbyt śmiałe usiłowanie zatrzymania pociągu przez spóźnionych pasażerów, co się podobno już zdarzało, gdy pociąg wracał do remizy.

(a) **Krwawe zajście.** W nocy z soboty na niedzielę władze policyjne robiły na Bałutach obławę. Na kilka godzin przedtem jeden z agentów policji śledczej zauważył bandytę, Józefa Dłużnińskiego, który ze swym towarzyszem szedł w stronę Bałut. Agent długo śledził Dłużnińskiego, lecz ten nagle znikł mu z oczu. Podezas obławy zauważono, że Dłużniński wchodził do jakiegoś domu przy ul. Nowaka (na Bałutach). Sądząc, że Dłużniński znajduje się w piwiarni Jana Gramen, przy ul. Nowaka nr. 8, agenci policji tam się udali.

W tym czasie istotnie weszło trzech młodzieńców do piwiarni, żądając wódki, a gdy odmówiono, wszczęli awanturę. Na krzyk awanturników nadbiegli właściciele domu, Fryderyk Rell i służąca Józefa Bednarek. Ponieważ awantura przybrała ostry charakter, Rell zaczął wzywać pomocy policji. Agenci policji śledczej znaleźli się wówczas na podwórzu. Kilka osób wybiegło z piwiarni na dziedzińiec. Jeden z agentów dał kilka strzałów rewolwerowych. Jedna z kul raniła lekko w rękę właściciela domu Rella, następnie przeszła na wylot piersi służącej Józefy Bednarek, poczem drasnęła lekko suknię i fartuch jej siostry. Wzwołany lekarz, znalazłszy stan Józefy Bednarek bardzo ciężki, odwiózł ją do szpitala Poznańskich. Po tem zajściu policja w sąsiednich domach aresztowała kilka osób, między innymi Ignacego Felczaka, bandytę.

(p) **Pogotowie ratunkowe w ciągu ubiegłych dwóch dni** pomiędzy innymi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległo siedm osób, z których dwie odwiezione do szpitali, jedną do mieszkania, dwie odesłano do Przytułku noclegowego na ul. Cmentarna.

— Na ul. Letnej nr. 4 Michał Ignasiak, woznica browaru, lat 18, kopnięty przez konia w brzuch, stracił przytomność. Przeprowadziwszy go do przytomności, lekarz Pogotowia odwiózł do mieszkania.

— Wczoraj, o godz. 2 po poł., na ul. Konstantynowskiej nr. 123, tramwaj, biegnący z Konstantynowa, przejechał 12-letniego Lejbusta Goldmana, syna handlarza, tak nieszczęśliwie, że połamał mu obie nogi; w ciężkim stanie odwieziono go do szpitala Poznańskich.

— Na ul. Piotrkowskiej nr. 271 Zofia Adamska, służąca, lat 20, otruła się spirytusem denaturowanym. Nieprzytomną odwieziono do szpitala Aleksandra.

— Na ul. Wizaera nr. 8 Ignacy Juszak, bez zajęcia, lat 27, w ulicznej bóje uderzony nożem, odniósł rany głowy, czoła i rąk. Na ul. Benedykta nr. 94 Jan Sochaczewski, stolarz, lat 27, w bóje wynikłej w towarzysztwie, uderzony nożem, odniósł ranę lewego boku.

(a) **W sprawie kar wójtowskich.** Na mocy odnośnych przepisów, wójtci gmin mają prawo za małoważne przewinienia gminianków, jak np.: nieodbycie „stróży” nocnej, niestrzymanie psów na łące lub wypuszczenie ich na pola bez „klocków”, za brak drabiny pożarniczej na dachu i t. p. karać grzywną do 1 rb. lub skazywać na areszt 2 dniowy.

Czy wójtci korzystają z tego prawa, czy też winnych zaznaczonych wyżej przekroczeń oddają pod sąd, urzędy gminne mają polecone przedstawić o tem swej władzy bezpośredniej odpowiednie dane.

(a) **Rabunek w Fabianicach.** Kilku złoczyńców za pomocą przebicia otworu w murze nieruchomości na Starym Rynku № 6 dostało się do sklepu Jankla Adlera, stąd do przyległego mieszkania, w którym spali właściciel sklepu i żona Jego Ryfka.

Złoczyńcy, na widok budzących się ze snu Adlerów, uderzyli łomem żelaznym w głowę Jankla Adlera i jego żonę, następnie przywalili ich workami z mąką i zabrali z mieszkania biżuterję i srebra wartości przeszło 500 rubli, oraz gotówką kilkadziesiąt rubli.

Jankla Adlera znaleziono z rozbitą czaszką, bez nadziei utrzymania go przy życiu.

Ryfka Adlerowa ma kilka ran na czole.

Pomocy udzielił wezwany lekarz.

SZTUKA.

(x) **Teatr popularny, A. Mieliewskiego** (Konstantynowska 16). Z kancelaryi teatralnej piszą nam:

Dziś, w poniedziałek ukaże się wyborna komedia w trzech aktach Carré i Billhaur p. t. „Moja synowa,” na dochód Z. T. Ł. opieki nad sierotami.

Powyższa komedia odegrana będzie wyjątkowo w teatrze „Wielkim” (Selina) ze względu na wielką liczbę widzów, którzy rozkupili bilety już przed tygodniem.

Jutro daną będzie po raz drugi sztuka obyczajowa Andrzeja Marka, p. t. „Fanatycy,” która doszczętnie zapełniła salę widzami na poprzednim przedstawieniu. Nowość ta prawdopodobnie utrzyma się długo na repertuarze teatru popularnego.

We środę, sztuka w 5 aktach p. t. „Fałszywe pieniądze.”

W przygotowaniu arcywesoly wodewil grany z obryzaniem powodzeniem w Krakowie i Wiedniu p. t. „Panna do wszystkiego” z bardzo ładną muzyką, tańcami i śpiewami.

Z WARSZAWY.

* Wyjazd.

General-gubernator warszawski, generał adjutant Skalon, jak donosi „Warszawski Dziennik” wyjechał na czas pewien do Petersburga; zastępuje go nieobecny general-gubernator we wszelkich czynnościach zarządu cywilnego pomocnik general-gubernatora, rz. r. st. Essen.

Dyrektor kancelaryi warszawskiego general-gubernatora, rz. r. st. Charlamow, wyjechał w sprawach służbowych do Petersburga, zastępuje go wicedyrektor p. Tolmaczew.

* **Sprawa magistratu warszawskiego w senacie.**

Wobec niejasności depechy z treścią wyroku w sprawie magistratu warszawskiego w senacie podajemy za „Dziennikiem Petersburskim” dosłowne orzeczenie senatu:

— Nadprokurator departamentu I senatu uważa wszystkie dane w kwestyi kupna lasu młocińskiego za obojętające r. st. Litwińskiego, Śląskiego, Zienkowskiego i Szaniora. Co zaś się tyczy innych tranzakcji — nadprokurator upatruje w działalności r. st. Litwińskiego cechy łapownictwa i niedbalstwa w pełnieniu swoich obowiązków.

Po debatach senat zdecydował: przeprowadzić śledztwo w sprawie oskarżenia Litwińskiego Śląskiego, Zienkowskiego i Szaniora o przestępstwa przewidziane w cz. I art. 338, 352 (o fałszerstwach służbowych) i art. 373 (o łapownictwie) kod. kar.

Z KROLESTWA.

S. p. Henryk Krausse. W dniu 4 b. m. zmarł w Lublinie p. Henryk Krausse, wybitny przemysłowiec, współwłaściciel młyna parowego braci Krausse, w wieku około 68 lat.

Przyczyną śmierci była czarna ospa.

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. Świeżo obrany rektor Akademii krakowskiej sztuk pięknych Teodor Axentowicz, urodził się w roku 1859 w Siedmiogrodzie. Po ukończeniu gimnazjum realnego we Lwowie, kształcił się w malarstwie w Akademii sztuk pięknych w Krakowie i Monachium do r. 1883.

Podezas studyów odznaczony był w Monachium trzykrotnie. Po dłuższych studiach w Pa-

ryżu, Axentowicz osiadł od szeregu lat w Krakowie, gdzie też od dłuższego czasu był profesorem Akademii sztuk pięknych, a od ustąpienia J. Fałata pełnił zastępczo obowiązki jej dyrektora. Malarz, dziś już głośny, ceniony i popularny twórca portretów, tryskających życiem scen rodzajowych, wreszcie studyów i głów kobiecych, pełnych sentymentu i wyrazu, przewodnik artystyczny, kochany i uznawany przez młodzież, wybrany na odpowiedzialne przed sztuką polską stanowisko kierownika najwyższej naszej uczelni sztuki, Axentowicz niewątpliwie sprostą znakomicie i odpowie godnie swemu zadaniu, a pokładanego w nim zaufania nie zawiedzie. (Przyp. red.)

Ostatnia poczta.

— Jak donosi „Riecz,” ministerium komunikacji zażądało od hr. Józefa Potockiego, który otrzymał koncesję na budowę kolei podolskiej, żeby usunął się od kierownictwa przedsiębiorstwem i mianował kierownikiem budowy osobą pochodzenia rosyjskiego.

Hr. Józef Potocki powołał niedawno na stanowisko kierownika biura budowy, inż. Podgórskiego, który wybrał już odpowiedni personel służbowy.

— Wczorajsza „Nene Freie Presse” donosi, że nowy gabinet pod przewodnictwem Bienert’a złożony zostanie z siedmiu obecnych członków parlamentu. W skład gabinetu wejdzie dwóch Polaków i pięciu wyższych urzędników.

— Sejm pruski zwołany został na 10 stycznia 1911 r.

— Z Berlina donoszą: Z powodu silnych wystąpień prasy polskiej, krytykującej barbarzyński system pedagogiczny w Prusach, minister oświaty zwrócił się do kierowników zarządu szkolnego w prowincjach z polską ludnością, żądając od nich, aby zwracali pilną uwagę na głosy prasy polskiej i komunikowali rządowi głosy te i uwagi dotyczące postępowania nauczycieli z uczniami polskimi.

Równocześnie zwraca się okólnik ministerialny do dyrektorów i profesorów szkół, aby zwracali pilną uwagę na tę okoliczność, że pewne szczegóły, dotyczące szkół, a ujawniane w prasie polskiej, pochodzą widocznie od uczniów polskich, którzy w tym kierunku zawiadamiają prasę polską.

— Francuskie kopalnie węgla wystosowały do rządu energiczne żądania uregulowania stosunków transportowych, koleje bowiem przewożą za ledwie 1/5 część węgla, a to z powodu stosowania przez służbę kolejową biernego oporu po ostatnich strajkach.

— W Sizinie w Sardynii napadli zamaskowani bandyci na bogatego obywatela, zakneblowali usta jego i żonie oraz wymusili torturami wskazanie kryjówki pieniędzy, które następnie zrabowali. Wracający do domu syn obywatela zastrzelił przywódcę bandy, którym, jak się okazało, był burmistrz miasta Sizin.

— Londyński półurzędowy tygodnik „Nation” donosi, że znany ustęp mowy Hollwega o stosunku Niemiec do kwestyi ograniczania zbrojeń, był ogłoszony po porozumieniu się z ambasadorem angielskim w Berlinie. „Nation” dodaje, że punkt ciężkości dyplomacji angielskiej powinien tkwić w porozumieniu z Niemcami. Sojusz rosyjsko-angielski jest wciąż nienaturalny.

— W południowej Walii sprożyła się straszna burza, która wyrządziła wielkie szkody. Komunikacja telefoniczna i telegraficzna w wielu punktach przerwana. Burza w kanale brytyjskim przerwała zupełnie komunikację morską. Silna ulewa spowodowała w wielu miejscach wylewy. Kilka okrętów nie przybyło we właściwym czasie do portów, skutkiem czego o los ich panuje obawa.

— Według wiadomości z granic Meksyku, walki w kraju trwają w dalszym ciągu. Wczoraj stoczono bitwę krwawą pod Hl hua-huo, gdzie powstańcy pobili wojska rządowe. Cała prowincja znajduje się w rękach powstańców.

— Koło polskie w Wiedniu uchwaliło, żeby komisja parlamentarna przez czas feryi była nieustająca, ze względu na możliwość i prawdopodobieństwo ważnych rokowań.

† p.

Julja z Żelazowskich Jackiewiczowa

opatrzona ŚŚ. Sakramentami, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu, przeżywszy lat 43.

Pograżony w głębokim smutku mąż z rodziną i dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu przy ulicy Ogrodowej Nr. 26, dnia 20 b. m., t. j. we wtorek o godzinie 2-jej po południu na cmentarz Stary katolicki.

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy odbędzie się dnia 21 b. m. w kościele św. Józefa przy ulicy Ogrodowej, o godzinie 10-jej rano.

W dniu 18 b. m. rozstała się z tym światem

† p.

JULJA JACKIEWICZOWA

Nauczycielka szkoły Akc. Tow. I. K. Poznańskiego.

W zmarłej straciliśmy szczerze oddaną swemu zawodowi nauczycielkę i koleżankę.

Cześć Jej pamięci!

KOLEŻANKI I KOLEDZY z Akc. Tow. I. K. Poznańskiego.

podwyżką kredytów na armię lądową i stwierdził, że istniejący stan obrony wybrzeży wystarczy w zupełności na odparcie najazdu nieprzyjaciela.

Tabela wygranych.

(Nieurzędowa).

W 7-ym dniu ciągnięcia 5 klasy 195-jej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego (w d. 17 grudnia) wylosowano następujące wygrane:

Rb. 1,000	№ 2756.
Rb. 400	№№ 2478 4010 7541 7775 10269 11838 16487 19117 21997.
Rb. 200	№№ 3504 4015 4049 4062 11788 13490 14231 14682 15227 17746 19987 21718.
Rb. 100	№№ 1028 1876 2668 3151 3158 5187 8815 10277 10560 11404 11424 14938 13010 13037 14886 15408 15541 16992 17305 19636 20232 20555 21182 21185 21264 21404 22155.
Rb. 50	№№ 81 43 53 92 145 52 72 205 18 25 26 280 37 40 65 77 82 99 422 73 94 98 500 57 603 5 33 24 60 704 78 86 806 14 17 31 37 40 59 98 956 78
1000	4 175 201 54 406 81 612 44 86 712 52 62 76 80 800 29 76 916 33 62 83 86.
2069	124 456 504 15 23 617 92 705 39 826 86 96.
3040	59 142 57 75 218 41 80 91 94 372 73 499 548
674	713 27 832 45 95 97 921 57 59 68
4104	31 53 79 224 43 76 388 98 483 97 513 680 96
701	37 69 71 803 88 96 994
5014	57 73 118 23 31 54 70 81 82 262 71 84 303 16
19 70	74 87 459 76 94 501 20 57 73 604 21 82 710 73
75 80	865 90 921 23 27
6039	71 128 92 228 48 85 89 312 48 51 58 440 42
50 53	60 84 550 56 64 79 31 91 601 4 56 71 762 322 89
910	29 42
7008	87 119 23 79 202 82 423 31 35 523 38 61 71
96 635	53 75 743 93 802 42 52 76 99 900 22 25 89
3043	144 67 210 13 82 305 61 410 17 508 20 51
626 51	99 711 37 51 60 76 877 87 900 45
3065	101 51 92 224 75 316 34 36 44 75 79 422 56
75 542	50 62 92 96 693 709 13 17 38 77 870 902 77
10019	37 120 280 324 43 71 98 424 43 47 521 619
32 39	65 85 759 891 916 71 87 96
11003	80 135 33 42 73 231 35 39 48 76 77 347 90
494 500	20 85 626 703 814 78 96 943 67
12120	56 230 31 300 487 505 31 44 63 617 58 56
702 17	56 59 63 829 56 73 98 908 86
13321	63 100 69 210 301 10 41 45 53 60 65 407 44
77 92	95 519 56 83 621 53 87 772 848 70
14113	218 43 90 330 41 77 400 523 84 728 42 43 95
838 69	80 901 6 13 18 33 69
15048	70 98 124 81 241 80 88 308 11 13 69 91 426
50 77	557 59 70 85 626 61 712 14 27 64 74 310 61 98
917 62	
16000	19 68 82 91 125 70 393 417 48 542 97 662 97
93 710	33 48 68 94 97 853 912 13 22 31 96
17039	135 40 43 80 371 98 412 82 518 38 69 83 99
617 39	50 57 775 832 89 98 905 10 58 66 72 75
18000	68 73 77 105 52 64 212 51 388 437 72 513 43
75 90	651 89 780 367 86 919 23 87
19004	8 49 103 27 61 85 264 95 345 46 56 417 521
27 35	79 647 50 57 61 81 89 710 49 54 79 81 88 99 945
53 78	
20017	83 125 98 214 89 300 77 98 404 24 27 34 51
56 67	68 539 56 61 84 87 681 768 90 800 14 40 78
919 94	
21053	55 85 90 120 46 52 74 204 38 93 356 59 71
73 90	448 85 585 86 632 44 70 82 706 22 23 35
903 85	
22075	97 167 97 204 13 51 318 50 55 96 593 610
92 772	845 60 908 20 30
23024	50 61 69 110 28 258 66 73 78 308 18 21 57
59 62	73 96 402 46 58 80 32 85 93.

Piotrkowska № 192 (dawniej № 200)

LECZNICA ZĘBÓW

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu.

Specyalne laboratorjum zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacye i przeróbki sztucz. zębów napoczekaniu.

Ceny bardzo przystępne. 2599

Jałta, 18 grudnia. (P.) Już drugi tydzień trwa niezwykle piękna pogoda. 25 stopni ciepła. Kwitną fioletki i róże.

Baku, 18 grudnia. (P.) Sąd wojenno-okręgowy w sprawie oskarżonych o utworzenie w roku 1908 bandy „Krasnoje Znamia” która wymuszała pieniądze za pośrednictwem listów z pogróżkami, skazał: 5 ludzi na 6 lat robót ciężkich, 2—na 4 lata, 1 na 32 miesiące więzienia i 1 na 4 miesiące.

Sofia, 18 grudnia. (P.) Idący po terytorium pogranicznym bułgarskim żołnierz turecki dał strzał do posterunku Momkowo w okręgu Hermanli. Bułgarowie zastrzelili turka. Wymiana strzałów trwała cały dzień. Bułgarzy strat nie mają. Straty Turków są niewiadome.

Konstantynopol, 18 grudnia. (P.) Na kolei hedzaskiej stacye: Charikie, Erikli, El-Chasabie i Dżurut zrujnowane zostały przez beduinów, mosty zalesione, szyny zerwane, nasypy zniszczone. Za Dżurudem kolej znajduje się w rękach beduinów.

Częstochowa, 18 grudnia. (Wl.) W związku z aresztowaniem znanego bandyty Sukiennika, którego odesłano do Warszawy, dokonano tutaj około 50 aresztowań różnych osób, między innymi bardzo wiele w Rakowie. Raków otoczony był wojskiem.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 19 grudnia. (Wl.) Olbrzymią sensacyję wywołało ogłoszone przez urzędowe „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” oświadczenie Anglii, odrzucające żądania farmerów niemieckich, odszkodowania za straty poniesione podczas wojny boerskiej, oraz propozycję Niemiec, aby rozstrzygnięcie pretensyj powierzyć sądowi rozjemczemu w Haadze. Formalny komunikat wskazuje na to, że istnieją poważne zatargi pomiędzy Anglią a Niemcami. Zatargi te wszechniemcy zamierzają wykorzystać dla szerokiej agitacji antyangielskiej.

Ateń, 19 grudnia. (Wl.) Rząd grecki zwrócił się do Anglii i Francji o przysłanie oficerów, którzyby zreorganizowali marynarkę grecką i armię. Francya nadesłała już przychylną odpowiedź.

Sztrasburg, 19 grudnia. (Wl.) Aresztowany niedawno francuski kapitan Lux, podejrzany o szpiegostwo, jak komunikują władze wojskowe, miał za zadanie szczegółowe zbadanie balonów zepelinowskich.

New-York, 19 grudnia. (Wl.) Wczoraj wygłosił mowę prezydent Taft w towarzystwie zwolenników sądów rozjemczych, w której oświadczył się przeciwko żądanym przez ministra wojny

— W Salonikach krążą ponownie pogłoski o wprowadzeniu byłego sułtana Abdul-Hamida przez jego przyjaciół.

— „Echo de Paris” donosi z Tanguer: Konsulat niemiecki w Fezie został obrabowany. Za brano 80,000 pezetów.

TELEGRAMY.

Wiedeń, 18 grudnia. (Wl.) Według wiadomości gazet dzisiejszych nowy gabinet sformować się ma zaraz po Nowym Roku. Prezesem, jak wiadomo, pozostać ma nadal baron Bienert; niemieckim ministrem krajowym będzie obecny poseł do parlamentu, Pacher. Dalej mają wejść do gabinetu dwaj czesi, których osobistości dotąd nie ustalono; dwaj polacy: Głabiński i Starzyński; dalej prof. Neusser — min. oświaty, hr. Stürghk — min. spraw wewnętrznych, Weisskirchner pozostanie min. handlu, albo zostanie ministrem pracy, Hochenburger pozostaje min. sprawiedliwości.

Londyn, 18 grudnia. (Wl.) Do wczoraj wieczoru dokonano wyborów w 662 okręgach. Pozostaje zatem tylko 8 okręgów. Wogóle nowe wybory ważniejszych zmian w ukształtowaniu się stronnictw nie przyniosły.

Moskwa, 18 grudnia. (P.) W uniwersytecie odbył się wiec, na którym było obecnych około 500 studentów. Wiec zakończył się odśpiewaniem pieśni rewolucyjnych; policja rozproszyła grupę studentów, którzy wyszli z uniwersytetu ze śpiewami.

Cześć studentów była obecną na wykładach. Na wyższych żeńskich kursach odbyły się wykłady.

Moskwa, 18 grudnia. (P.) W uniwersytecie oraz instytucjach handlowym i mierniczym, tudzież w szkole technicznej ogłoszono strajk studentów.

Wśród niektórych studentów szkół wyższych dokonano rewizji i aresztowań.

Paryż, 18 grudnia. (P.) Gazety: „Action”, „Aurore” i „Figaro” z wielkim zadowoleniem oświadczają oświadczenia Falleresia i Izwołskiego, rozwiewające niepokój, wywołany mową kanclerza niemieckiego i stanowiące nowe zwycięskie potwierdzenie szczerości i stałości sojuszu rosyjsko-francuskiego.

Londyn, 18 grudnia. (P.) Wybrano 268 liberałów, 271 unionistów, 43 party robotniczej, 73 redmondystów i 9 obronistów.

Kijów, 18 grudnia. (P.) W uniwersytecie odbył się wiec z udziałem 1,000 studentów. Na żądanie, aby się rozeszli, część studentów wyszła, nazwiska pozostałych spisano. 10 aresztowano.

Kijów, 18 grudnia. (P.) Sąd wojenno-okręgowy skazał austriacka Smerczyńskiego za szpiegostwo na 3 lata rot aresztanckich.

„THE BIO-EXPRESS“ NAD PROGRAM

ZIELONA № 2.

ZIELONA № 2.

Ku czci L. N. Tolstoja

w 30 ty dzień po śmierci wielkiego, we wtorek 20 b. m., demonstrowane będą następujące obrazy:

KATIUSZA MASŁOWA z powieści L. N. Tolstoja „Zmarłych wstanie”. L. N. Tolstoj w Astapowie. Pogrzeb hr. L. N. Tolstoja własne zdjęcia.

Obrazy będą ilustrowane odpowiednią muzyką i śpiewem na magnitonie Edissona.

3129

Piotrkowska

59 PERFUMY, MYDŁA, WODY KWIATOWE i komplety perfumeryjne — w wielkim wyborze

po cenach niskich — poleca najtaniej

PERFUMERJA „Kosmos“

59. Ul. Piotrkowska 59. Piotrkowska

Okazyjnie tanio do sprzedania

Meble z 4 pokoiów mało używane:

2 garnitury salonowe, 2 Trema, kilkanaście obrazów różnego pędzla, 2 Łóżka z materacami, Bielizniarka, Toaletka, Umywalnia z marmurem, 2 Szafy do ubrania, eleganckie Biurko męskie z fotelem, drugie mętejsze, Kredens ozdobny, 18 Krzesel, Stół, Samowarzik, 2 Otmiany, Stolik do kart, Ekran, Parawanik, Lampy, Słupki, Gramofon prawie nowy, Zegar duży stojący i drugi marmurowy kominkowy paryski, ładne Figury, Kredens kuchenny, oraz inne drobiazgi.

NAWROT № 44, m. 3. 3113

W szpitalu Poznańskich wakuja posady

uczenic pielęgniarek

Zgłoszenia przyjmuje:
Zarząd szpitala Poznańskich
TARGOWA № 1. TARGOWA № 1.

CUKIERNIA

E. BARTSCH dawniej J. SZMAGIER

PIOTRKOWSKA № 28

Nagrodzona złotymi medalami i dyplomem uznania

Poleca: Pierniki własnego wyrobu na czystym miodzie, jak również Owoce marcepanowe, Cukry likworowe, Czekoladowe figurki i Czekoladki deserowe z najdelikatniejszymi smakami. Struclę z makiem, z masą migdałową, orzechową, pistacjową, pączową, z konfiturami i maślane, baby parzone, petinetowe, piaskowe i pączowe, placki różne, Torty, Baumkucheny i Kremy, Blombiery, lody i t. p.

CYRK A. DEVIGNE

w nowo wybudowanym komfortowym budynku przy TARGOWYM RYNKU.

Dzisiaj, dnia 19 grudnia 1910 r. dane będzie

Wielkie Przedstawienie

z udziałem całej trupy i nowych debiutantów.

Zmiana programu. **15 NOWYCH ATRAKCYI 15.**

1-sz raz w Łodzi! **FURORA** Pierwszy debiut **1-szy raz w Łodzi!**
ARFORD i OTKA **FURORA**
najlepsi w świecie ekscytrycy.

1-szy debiut **małoletniego Eryka** — najmniejszego w świecie ekwilibrysty.

Drugi debiut **THE DENARDOS.**

Do programu wejdzie **Wielki balet-pantomina „Zaczarowany dom”** czyli **„Tancownicy z musu”**, w którym weźmie udział cała trupa i **Corps-de-balet.**

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 8^{1/2}, wiecz. 3121

ANONS. Jutro WIELKIE PRZEDSTAWIENIE

Wielka Wyprzedaż Gwiazdkowa!

Oddział męski

Palto z karakulowym kołnierzem od rb. 26 Najmodniejsze palto od rb. 15. Najmodniejszy garnitur z dobrego towaru od rb. 12 Wszelkie dzieciinne i uczniowskie ubrania po bardzo niskich cenach.

za gotówkę i na raty.

L. KLEINOTH

Piotrkowska 99

3095-6-2

Drobne ogłoszenia.

AAAAA) Nauczycielki, nauczycieli, freblanki, bony różnej narodowości na godziny i na stałe, gospodynie, buchalterki, kasyerki — poleca biuro Ludwiskiej, Piotrkowska 92 8151-30-6

A. Meble sprzedam bardzo tanio kredens, stół, krzesła, otomanę garnitur mebli salonowy, tremo, biurko, bielizniarkę z lustrem, umywalnię, nocne stoliki, łóżka z materacami, szafę, komodę, gramofon, zegar, lampy, ekran, landszasty, maszynę. Główna № 42 mieszka. 91, w drugim piętrowym. 8458w3e

Do sprzedania sklep spożywczo-dystrybucyjny. Ul. Borysia 20 Zubardz. 8425-5-2

Do wynajęcia sklep od Nowego Roku. Rzgowska 20 za koleją, dom Wegnera. 8435-3-3

Garkuchnia dobrze prosperująca, do sprzedania, z powodu choroby cena przystępna. Senatorska 15 8416-3-2

Garderoba męska do sprzedania. Cegielniana 86, codziennie od 10-2 w południe. 8375.3.2

Kawiarnia za bezcen do sprzedania, Zielony Linnek nr. 35, z gazowym oświetleniem i dwoma bilardami. 8412-2-2

Kawiarnia, egzystująca 20 lat, do sprzedania. Benedykta 18. 8337-3pp3

Meldunki przyjmie urzędnik za mieszkanie Widzewska 86 9 Radomski 8338-3-3

Magiel do sprzedania zaraz, ul. Juliusza nr. 31. 8408-2-2

Masło wyborowe do ciasta po 38 kop., 40 kop. i 48 kop. za funt. Ulica Staro-Zarawska 39, w piekarni. 8376-4-4

Mieczarnia z dwoma bilardami zaraz do sprzedania z powodu wyjazdu w całość lub częściowo. Wiadomość Piotrkowska № 240. 8439-1

Potrzebne dwie dziewczyny do dzieł do lat 15 zaraz. Zawadzka № 7. Restauracja. 8443

Potrzebny robotnik umiejący czytać i pisać. Wiadomość u Br. Bukiet, ul. Benedykta № 7. 8440-3-1

Pokój umeblowany przy rodzinie zaraz odnajmę. Widzewska 101 m. 14. 8455-2-1

Poszukuję 5000 rb na majątek wiejski. Oferty w red. „Rozwoju” pod (5000) 8408-3-2

Piwiarnia do sprzedania z powodu choroby, od Nowego Roku można prowadzić kuchnię. Łąkowa 22. 8393-3-3

Przyjmę na mieszkanie inteligentne panienki lub chłopcy. Jest pianino. Wiadomość, ul. Mikołajewska nr. 30, skład drzwi-czek. 8397-2-2

Sprzedam skład węgla z powodu wyjazdu. Ogrodowa nr. 40. 8381-3-2

Skrzypce włoskie, sprzedam okazjnie. Dzielna 20 Kołszewitz 8418-2-2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania, od Nowego Roku, z powodu zmiany interesu. Ul. Ludwiki (Luzjy) 23 8430.3.2

Sprzedam wille i 4 morgi ziemi z lasem sosnowym. Wiadomość u właściciela, Młynarska 42 8407-3-2

Sklep z prawem sprzedaży piwa do sprzedania zaraz. Miedziana № 6. 8413-3-2

Skład węgla do sprzedania. Za Skatna 17. 8449-3-1

Sklep spożywczo-dystrybucyjny z filią piekarską sprzedam zaraz. Komorne tanie. Grabowa 13. 8448-2-1

Z powodu zmiany mieszkania, po zniesionej cenie do sprzedania suknie aksamitne, balowe, kostiumy i krzesła dębowe. Andrzeja 16 m. 4 8428-2.2

Zagubione dokumenty.

Antoni Tomaszewski zagubił od paszportu kwit, wydany z fabryki Sztarka. 8403-3-2

Franciszek Krzemieniecki zagubił kartę wydaną z fabr. Desourmonta 8445-1

Genowefa Małek zagubiła paszport, wydany z gminy Bujny pow. piotrkowskiego 8405-3-2

Leonard Kurczewski zagubił kartę wydaną z fabr. Brauta 8446-1-1

Stefan Braun zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Weyera i Reula. 8444-3-1

Roman Kozłowski zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Heinza. 8404-3-6

Władysława Mroczkowska zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Ake. Tow. Niclart w Widzewie. 8438-1

Władysława Wawrzyniak zagubiła kartę, wydaną z fabryki W. Rubinsteina 8450-1

Zaginął paszport na imię Józefa Zielińskiego wydany z gminy Grabów powiatu łęczyckiego. 8442-3-1

Zaginął paszport na imię Kazimiera Głowackiej, wydany z gminy Jeżów. 8441-3-1

Zaginęła karta od paszportu z fabryki Müllera Zajdla na imię Paula Henryka Zawadzkiego. 8401-3-2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki A. Jarscha na imię Antoniny Maros. 8400.3.2

Zaginął paszport na imię Władysława Marciniaka, wydany z gminy Dąbrowica. 8398-3-2

Zaginął kwit od paszportu na imię Antoniego Kaczorowskiego, wydany z fabryki Heizla. 8398-3-2

Zaginął paszport na imię Hansa Hübnera, wyd. przez austriackiego konsula w Berlinie d. 11 marca 1910 r. za nr. 192-7502. 8379-3-3

Zofia Klimkiewicz zagubiła paszport, wydany z gminy Gruszczyce, guberni kaliskiej 8383-3-3

Zaginęło świadectwo od paszportu, wydane z Gazowni Łódzkiej, za № 253 na imię Józefa Pagowskiego. 8394-3-2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki B-ci Teitelbaum na imię Władysława Maczyńskiego. 8385-3-2

ODEON

PRZEJAZD 2. róg Piotrkowskiej 8107 Telef. 15-81.

NADZWYCZAJNY PROGRAM na Poniedziałek i Wtorek 19 i 20 Grudnia 1910 r.

Tylko do godziny 9^{1/2}, wiecz.

CZĘŚĆ I.
Rzeka św. Wawrzyńca. (Wspaniała natura) KIRA — DZIEWICA z KARTAGINY (Dramat ze złotej seryi).
CZĘŚĆ II. Kamilo na polowaniu (Bardzo kom). W szponach śmierci (Dramat). W wykonaniu pierwszorzędnych artystów włoskich.
CZĘŚĆ III. Wąwozy Tarn. (Piękna natura w kolorach) Skandalist omylił się (Komizne).

Od godziny 9^{1/2}, wieczorem, wyłącznie tylko „OTCHŁAN”.

Sprzedaj biletów dla uczącej się młodzieży i dzieci wstrzymana.

Kto chce
kupić
Praktyczny Prezent
Na Gwiazdkę

ten kupi tylko
PATHEFON

który jest ze wszystkich instrumentów najlepszy, bo gra wieczną kulką szafirową i nie niszczy płyt
Najnowsze modele na rok 1911 nadeszły.
Największy wybór KOLEND.

UWAGA. Pathéfony oryginalne żądać należy we wszystkich składach instrumentów muzycznych — stanowczo nie brać aparatów grających igłami, które drażnią i niszczą płyty zbyt prędko.

Główny Skład

4334 **ADAM KLIMKIEWICZ, Warszawa, Wierzbowa 8.**

UWAGA!
Oryginalne Pathéfony i płyty Pathé
poleca w dużym wyborze
Specjalny skład **PATHEFONOW** w ŁODZI,
ulica **DZIELNA** № 20. 4470-3-3

Potrzebny spółnik

z kapitałem 4 — 5 tysięcy rubli do istniejącego już korzystnego przedsiębiorstwa. Oferty w „Rozwoju” rod lit. B. I. 3049-3-2

G. KAMMERER

Łódź, Spacerowa № 9,

Wyłączna sprzedaż na Królestwo:

Maszyn do tartaków i obróbki drzewa
pierwszorz. fabryki E. Kiessling i S-ka w Lipsku.

Oprócz tego: Maszyn do strugania fornierów (Schälmaschinen), Hydraulicznych pras i t. d. 2707

Wydawnictwa Gebethnera i Wolffa.

Nowość!

Nowość!

Józef Weyssenhoff

HETMANI

Powieść współczesna

nigdzie nie drukowana.

Cena rb. 2.

Tegoż autora poprzednio wydane:

- Dni polityczne. Ser. I. Narodziny działacza (rok 1905). 1.—
- Ser. II. W ogniu (rok 1905—6). 1.—
- Sprawa Dołęgi. 1.80
- Syn marnotrawny. 2.20
- Unia. Powieść litewska. 2.—
- Za błękitami. Z ilutr. K. Gorsklego. Wyd. 2-gie rb. 1. W ozdobnej oprawie 1.40
- Zaręczyny Jana Bełzkiego. Z ilutr. K. Gorsklego. Wyd. 2-gie rb. 1. W ozdobnej oprawie 1.40
- Zywoć i myśli Zygmunta Podlupskiego. Wyd. 4-te. 1.50

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Zarząd

Łódzkiego Chrześc. Tow. Dobroczyńności

komunikuje członkom swym, że w dniu 8 (21) grudnia r. b. odbędzie się w sali Towarzystwa Dobroczyńności przy ul. Dzielnej Nr. 52

nadzwyczajne zebranie ogólne

celem uzyskania pełnomocnictwa dla Rady do uczynienia odpowiednich kroków prawnych ku uzyskaniu zezwolenia na wywłaszczenie spornego placu małżonków Juliusza i Matyldy Braune, którzy sądowo żądają zniesienia zabudowań, należących do szpitala dzieciennego Anny-Maryi.

Jeżeliby zebranie to, z powodu nieprzybycia wymaganej ustawy liczby członków, nie doszło do skutku, to takowe odbędzie się w drugim terminie, a mianowicie w dniu 28 grudnia r. b. w tymże lokalu i o tej samej godzinie.

Postanowienia zebrania tego będą prawomocne bez względu na liczbę członków obecnych.

4582-3 **Zarząd Łódzkiego Chrz. Tow. Dobroc.**

Niezwykła okazja

Zamiast 25 rb. tylko 3 rb. 25 kop.

Wysyłamy 15 sztuk dużych polskich płyt „nie papierowych” 26 cent. Gigand Grand, rozmaite orkiestry, marsze walce, polki, opery, narodowe małosros. śpiewki, chóry, ksilofony, instrumenty dęte i t. d. Cena za 5 płyt tylko 3 rb. 25 kop., 10 sztuk 4 rb. 50 kop., 16 szt. 7 rb. 25 k., 20 sztuk 8 rb. 75 kop. Wysyłamy prawdziwy gramofon „Tonarm” koncertowego dużego rozmiaru, bardzo eleganckiego wyrobu z boczem nakręcaniem (korba), membrana koncertowa, eksibiszon-Tonarm, za jednym nakręceniem można wygrać kilka dużych płyt. Cena prawdziwego „Tonarm” i gatanka zamiast 30 rb. tylko 10 rb. 50 kop. i 12 rb. 75 k. Igielki koncertowe z angielskiej stali cena za 1000 szt. 75 kop. i 1 rb. 30 kop. Wysyłamy niezwłocznie po otrzymaniu zamówienia bez zadatka, za zaliczeniem. — Z zamówieniami można się zwracać po polsku bezpośrednio podług adresu, który ta można wyciąć i mocno nakleić na kopercie lub na odkrytce:

Wiedeń 2/3 Austria
Unter-Argartenstrasse
B. 17—12.
JAN JAKUBOWICZ

List do Austrii opłaca się 10 kop., odkrytka 4 kop. Do zamówienia od razu na 20 rb. dodaje się darmo 1000 sztuk koncert. igielki za 1 rb. 30 kop. Clo i przesyłka od gramofona 1 rb. 78 kop., na Syberję 2 rb. 85 k. Na Syberję bez zadatku 3 rb. nie wysyła się. Można przysłać pocztow. lub stemplowemi rosyjskiemi markami. 3067-3-1

SPECYALNY MAGAZYN

z dziecinną i damską konfekcją

został zaopatrzony w wielki wybór:

- Ubraniek
- Palcocików
- Sukienek
- Bluzek
- Fartuszków
- Bieliznę

po cenach niskich lecz stałych.

Nawrot № 2.

Z poważaniem

Thommée.

4532-6

ZAWIADOMIENIE.

3101

Niniejszem mam honor zawiadomić Sz. Klijęntele, iż mój

MAGAZYN OBUWIA

został przeniesiony na ul. Dzielną № 20. Magazyn znacznie powiększony i zaopatrzony w duży wybór gotowego obuwia z najlepszych materiałów, własnego wyrobu i podług najnowszych fasonów. Przyjmuję obstarunki, które wykonywam z wszelką akuracnością.
CENY BARDZO NISKIE! **T. OBRĘBSKI.**

Świetna okazja!!!

ORYGINALNE JAPONSKIE JEDWABNE

Kimona

haftowane, na wacie, oraz różne inne efektowne jedwabne rzeczy. Cena kimoni: poprzednio rb. 100—obecnie rb. 65 za sztukę. Wiadomości Wólczańska 21 m. 10, od godz. 1 — 4 po poł. i od 8 wiecz. 4610-3-3

?KTO O TEM NIĘ WIĘ?

że najpiękniejszy i najtańszy magazyn obuwia jest u **I. GOTLIBA, Łódź, Zielona 5.**

Tysiące klientów nabyłem w krótkim czasie za solidne prowadzenie interesu i dobry towar.

Zawiadamiam Sz. Publiczność, że na zbliżające się święta przygotowałem wielki wybór po następn. cenach:

Filcowe ciepłe buty 8 rb. 50 kop., lakierowane buty 8 rb., szaronowe buty 7 rb., męskie lakierowane kamasze 5 rb. 25 k., giemzowe 5 rb., chromowe 4 rb. 75 kop., hamburskie 4 rb. 25 kop.; damskie lakierowane kamasze 5 rb., giemzowe 4 rb. 50 kop., chromowe 4 rb., hamburskie 3 rb. 50 kop., pantofle lakierowane 3 rb. 50 kop., kaloszówki 3 rb., a także różne dziecinne buciki i ranne pantofle — **po taniach cenach.**

W dowód wdzięczności daję publiczności śliczny PODARUNEK GWIAZDKOWY!

Każdy klient zostaje fotografowany i otrzymuje 2 ślicznie wykonane fotografie — **bezpłatnie.**

4648-6-3

NA GWIAZDKĘ
welny i welwety

sprzedaje najtaniej

Józef Szczeciński

PIOTRKOWSKA № 17,
FILIA: PIOTRKOWSKA № 33.

Sprzedawczyni i sprzedawca potrzebni zaraz.

4538-3-3

Proszę zwrócić uwagę na firmę i № domu.

Proszę zwrócić uwagę na firmę i № domu.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych oraz niemocy płciowej

Dr. St. LEWKOWICZ
powrócił.

Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym.
Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.)
Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w., w niedziele od 9—3 Dla pań od 5—6 wiecz. 114r

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Przyjmuje od godziny 8—10 r. w południe i od 4—8 wieczorem; w niedziele i święta od 9—2 w poł. 149r

Dla pań osobna poczekalnia
Dr. B. Rejt,
ulica Średnia № 5.

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE, WŁOSOW, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.

Ul. Południowa № 2.
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w., panie od 5—8 po poł. 1420—r

Dr. GUSTAWA

ZAND-TENENBAUMOWA

CHOROBY KOBIECE, SKORNE I WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)

Ul. Wschodnia № 49.
Przyjm. od g. 11—1 i od 6—8. 3547—r

Dr. med. J. Szwarcwasser
Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.).

Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydział krwi w laboratorium własnym. Od 11—1 rano i od 5—7^{1/2}, po południu. 4072

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.

Przyjmuje od 9—10^{1/2} rano i od 4—8 po poł. Panie od 4—5. W niedziele i święta od g. 10—1. 507—d

Dr. I. Lipszyc
choroby dzieci.

Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp
WSCHODNIA № 45 294

Dr. ROSENBLATT

Choroby uszu, nosa i gardła.

PIOTRKOWSKA Nr. 35.
Przyjmuje od 10—11 i od 5—7; w niedziele od 10—11. 4342

Dr. Zofja Garlicka

Akuszerya Chor. kobiece,
Nawrot 1 Telefon 10.14.

do 10 rano. 4—6 po poł. 3472r

Dr. Jan Cadarski

Akuszerya,
choroby chirurg. i kobiece

przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł.
Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2671

Dr. Fr. Łukasiewicz

Stare-Zarzewska № 36,
róg Sosnowej.

Choroby żołądka i kiszek, wewnętrzne i dziecięce.

Przyjmuje do g. 11 rano i od 2-jej do 6-jej po poł. 2209r

ŚWIATLOLECZNICZY I ROENTGENOWSKI GABINET

Dr. S. KANTORA

Specjalność: Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Krótki № 4.

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świerzba, hemoroidy). — **Elektroliza** (radikalne usuwanie szpecących włosów). — **Masaż wibracyjny i pneumatyczny** według prof. Zabłudowskiego (niemoc płciowa). — **Kaustyka** (usuwanie brodawek). — **Endo- i cystoskopia** (oświetlanie organów moczopłciowych). — **Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.**

Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia.

**PIĘKNE
PODARKI GWIAZDKOWE**
od najtańszych do najdroższych

poleca
SKŁAD APTECZNY
i
PERFUMERYA
ul. Piotrkowska
№ 35
B. MÜLLER
Telefon 14-41.

ZAGRANICZNE

Houbigant
Coty
Pinaud
Piver
Bourjois
Roger & Gallet
i wiele innych
ZAGRANICZNE

Violet
Legrand
Bayley
Atkinson
Lohse
Lentheric
i wiele innych
KRAJOWE

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów

lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote

korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reparacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**

Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy.

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

**Centralna klinika
chorób zębów i jamy ustnej**

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. Konsultacja bezpłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba 35 kop. Sztuczna ząb 65 kop. Przeróbka i reparacje sztucznych zębów 50 kop. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści. 536d164

Wyrób miejscowy
Botalina
do czyszczenia obuwia!
W przeciągu 10 lat wypróbowana i doprowadzona do doskonałości.
Spróbujcie!
Żądajcie wszędzie! 4164 15 1545

Doświadczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazjum oraz na świadectwa Władomość Dzielna 40, m. 1 od g. 7—8. 1545

Dr. Leyberg

b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich ordynuje jako specjal. chorób Wenerycznych, płciowych i skórnych codziennie 8—12; 5—8; panie 12—1. Niedziele i święta tylko przed obiadem. Krótka 5. 1489r

Dr. med.

Aleksander FABIAN

przyjmuje codziennie do g. 10—1 rano i od 4—7 po południu.
ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Ryaku). 2251r
Choroby nerwowe i wewnętrzne.

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych. Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746—r

Specjalista chorób włosów, skórnych (płagi i przyszcze na twarzy) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. SZMITKIN
ŚREDNIA № 2.

Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetycznym.
Przyjmuje od 8 do 2-jej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Doktor

Eugenia Kerer-Gerszuni

CHOROBY KOBIECE.

Piotrkowska 121. Przyjmuje od 3—6 po poł. W niedziele od godz 9 do 12 rano. 4216r

Dentystka

Zofia Sławińska

przyjmuje od 10—1 i od 3—6.
Mikołajewska 39. 4608'4'3

ZĘBY sztuczne od 75 k.

Plomby od 50 k. na kauczuku, złocie—bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. Wyjmowanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lek.-dent. S. LIPOWSKI, Piotrkowska 92. 581r

Zaginął paszport

wydany z gm. Gałkówek, gub. piotrkowskiej na imię Piotra Lisieckiego i książka plekarska obrachunkowa. Znalazca zechce oddać za nagrodę 2 rb. Przeważająca 13, I. Kalisi. 4646—2—3

Polowanie

na 7 włośkach w polu Rableń pod Łodzią, tramwajem do Aleksandrowa, na stawach kaczki i t. p. Wiadomość na miejscu u właściciela 4562—3sp8

Zdolny, samodzielnie pracujący

kowal

może zaraz zgłosić się do kantu Towarzystwa „Sanitas”, Dzielna № 13. 4652—3—3

Ważne dla Pań!

Specjalnie tanio sprzedaje młode, używane kostiumy damskie, suknie balowe, przesyłki, oraz różne hałki i bluzki Ulca Średnia № 23, m. 32. 4628—3—2

Czy potrzebujecie dobrej brzytwy?

solidnie i tanio tylko u **M. GURINA** Nowomiejska 15.

pierwsze źródło. Na składzie po cenie od 50 kop. do 3 rb. za sztukę. 4472—3—2